

Hr Jürgen Ligi
Rahandusminister

28. september 2026.a.

ARUPÄRIMINE

Toiduainete käibemaksu langetamise mõju ja Rootsi kogemuse kohta

Lugupeetud Jürgen Ligi

Tänane valitsus on korduvalt ja kategooriliselt olnud vastu toiduainete käibemaksu vähendamisele. Siiani on üheks põhiliseks põhjenduseks olnud väide, et käibemaksu langetamine ei jõuaks tarbijahindadesse ning hindade alanemise lootust ei ole ei kogemuse põhjal ega ka teooria põhjal.

Samas on viimastel aastatel mitmes Euroopa riigis toiduainete käibemaksu vähendatud ning värske näide on Rootsi, kus langetati 2026. aasta aprillist toidu käibemaks 12 protsendilt 6 protsendile. Rootsi senine kogemus on viidanud käibemaksulangetuse märgatavale kandumisele toiduainete jaehindadesse.

Seetõttu tekib küsimus, kas rahandusministeerium on oma varasema kategoorilise seisukoha kujundamisel ja hoidmisel analüüsinud piisavalt teiste riikide tegelikke kogemusi ning kas värske Rootsi kogemus annab põhjust seniseid hinnanguid ümber vaadata.

Eeltoodust tulenevalt palume Teil vastavalt Riigikogu töö- ja kodukorra seaduse paragrahvile 139 vastata järgmistele küsimustele:

1. Kas Rahandusministeerium on analüüsinud Rootsis 2026. aasta aprillis rakendatud toiduainete käibemaksu langetamise tegelikku mõju toiduainete jaehindadele?
2. Milliste teiste Euroopa riikide kogemusi on Rahandusministeerium viimastel aastatel analüüsinud, kus toiduainete käibemaksu on vähendatud ja millised on olnud nende tulemused?
3. Kas rahandusminister jääb ka pärast Rootsi ja teiste riikide värske kogemuste ilmnemist oma varasema kategoorilise seisukoha juurde, et toiduainete käibemaksu vähendamine ei langetaks Eestis toiduainete hindu?

Arupärimine

"28." 09.2026...Nr.1087

4. Kas Te peate võimalikuks, et varasem hinnang käibemaksulangetuse mõju kohta võib uute rahvusvaheliste kogemuste põhjal vajada ümberhindamist?
5. Kas Rahandusministeerium kavatseb jälgida Rootsi käibemaksulangetuse mõju pikema perioodi jooksul ning kasutada selle tulemusi Eesti maksupoliitiliste otsuste tegemisel?

Lugupidamisega

Lauri Laats

Vadim Delobroustseu

Vladimir Arkhipov

Andrei Kovalenko

Marcus Trepögen

Anastassia Kovalenko - Kovalait